

LET'S OVERCOME DISABILITIES
TOGETHER AGAINST DISASTERS

PŘÍPRAVA SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH OSOB NA POVODNĚ

Tato metodika byla vytvořena v rámci projektu číslo: 2016-1-TR-KA204-034345 „Společně s hendikepovanými proti mimořádným událostem“ financovaného Evropskou unií z programu Erasmus+.

Tato metodika nemůže být kopírována bez uvedení zdrojové informace. Pokud bude metodika dále využita, musí být uveden výše zmíněný název projektu a název této metodiky.

Říjen, 2017

„Podpořeno programem evropské unie Erasmus+. Evropská komise a turecká národní agentura nepřebírá odpovědnost za jakékoliv využití informací, které jsou v této metodice uvedeny.“

ÚVOD

Počet katastrof, krizových situací a mimořádných událostí ve světovém měřítku i na území České republiky v poslední době roste, což vyvolává sociální, kulturní a ekonomické ztráty. Nejefektivnějším způsobem, jak se před krizovými situacemi a mimořádnými událostmi ochránit je příprava, která se stane součástí životního stylu. Pro bezpečný život, buď informován, udělej si plán, buď připraven a v případě potřeby, jednej.

Přestože je nemožné se katastrofám zcela vyhnout, minimalizace jejich dopadů je možná pouze tehdy, je-li společnost informovaná, vzdělaná a zorganizovaná. S cílem připravit každého jedince na případné krizové situace a mimořádné události, tato metodika uvádí příklady správného jednání pro znevýhodněné skupiny obyvatel, přičemž bere v úvahu schopnosti a omezení každé takové skupiny.

Můžete připravit sebe i své milované na případnou krizovou situaci nebo mimořádnou událost lépe, pokud budete znát své osobní potřeby a připravíte si krizový plán, který tyto potřeby bere v úvahu.

Berte v úvahu, že nikdo jiný to za vás neudělá, nezná vaše potřeby, neví, co máte rádi a nezná vaše schopnosti lépe než vy sami. V případě vás jste nejlepšími experty vy sami.

PŘED POVODNÍ

- Zjistěte, zda místo, ve kterém žijete je v záplavovém území, zda je ohroženo povodní.
- Zajistěte si dům, kancelář, chodby, schody, dveře, okna a další části budovy takovým způsobem, ať v případě potřeby můžete jednoduše budovu opustit. Připevněte nebo odstraňte nábytek, který by mohl blokovat cestu ven.

Obrázek 1: Připevňování předmětů

- Vytvořte si **Krizový plán a Seznam kontaktů pro případ nouze**
 - Společně s lidmi, kteří vám pomáhají, si vytvořte krizový plán a rozhodněte se, jak budete v případě krizové situace/mimořádné události komunikovat.
 - Vytvořte si evakuační plán. V plánu by měly být uvedeny bezpečná místa (parky, pole, školní zahrady, bezpečné prázdné oblasti), kde se v případě nutnosti opustit domov po povodni, setkáte se svou rodinou. Tato místa by měla být blízko míst, kde se pravidelně vyskytujete (domov, škola, práce).
 - Jeden ze základních kroků přípravy hendikepovaných osob na krizové situace/mimořádné události je zvážení, na jaké osoby se může hendikepo-

vaný v případě krizové situace/mimořádné události obrátit pro svou podporu. Seznam kontaktů pro případ nouze zahrnuje ty osoby, které vás znají a pomohou vám.

- Seznam kontaktů pro případ nouze zahrnuje nejméně tři osoby z řad rodiny, sousedů a kolegů, kteří se nacházejí v pěšky dostupné vzdálenosti.
- Vytvořte si seznam kontaktů pro případ nouze pro vaše domácí prostředí, pro pracovní prostředí a pro místa, kde trávíte většinu svého času.
- Lidé, na které byste v případě nouze spoléhali, potřebují vědět, jak otevřít váš dům, aby vás v případě nebezpečí mohli zkontrolovat, a potřebují také vědět, jak se k vám dostat v případě, že s vámi nemůžou komunikovat.

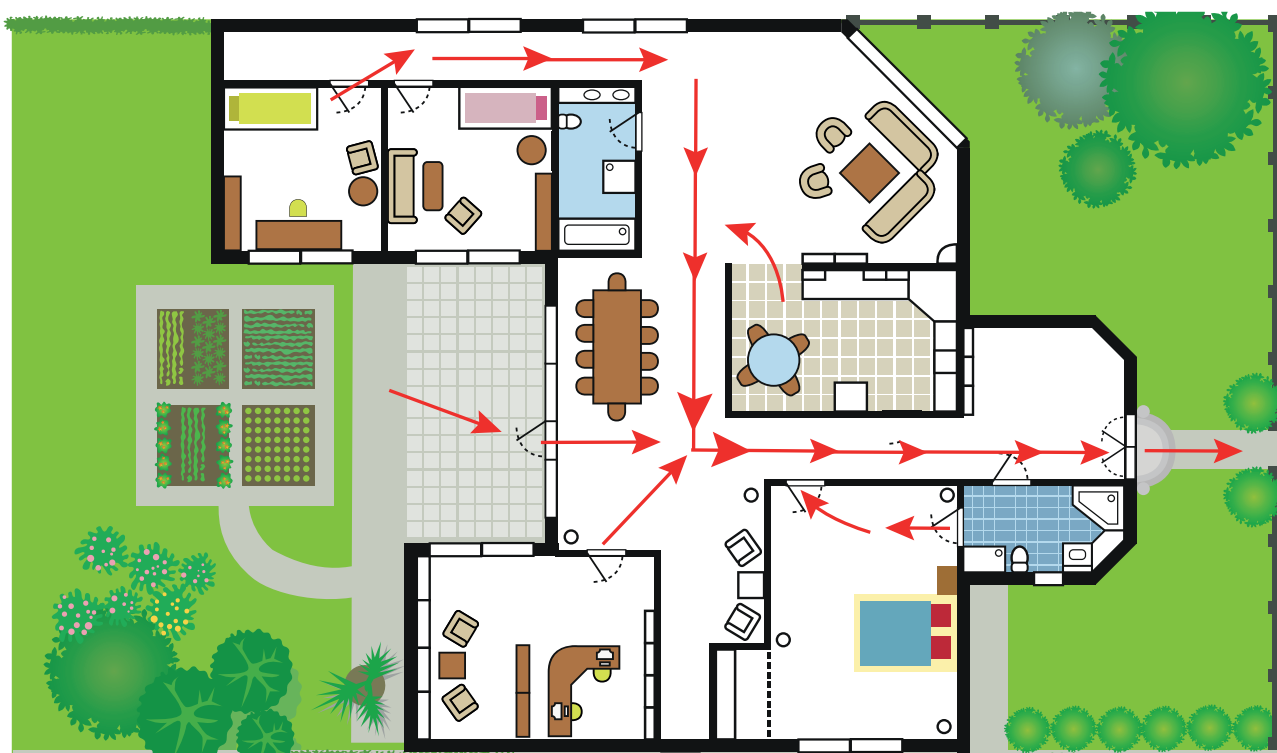

Obrázek 2: Krizový plán

- Díky těmto informacím a povědomí vás mohou lidé, na které v případě nouze spoléháte nebo záchranné týmy snadno evakuovat. Informujte je o pomůckách, které pravidelně používáte.
- Pravidelně si zkoušejte evakuaci.

- Poskytněte zaměstnancům a správcům budov, kteří mají oblast krizové připravenosti na starosti, seznam týkající se specifík vašeho hendikepu. Tyto informace jsou důležité pro to, aby vás vedoucí evakuačních zásahů našli v případě, že si nevšimnete signálů, že se blíží povodeň.
- Vyzkoušejte si cvičení různých scénářů krizové situace/mimořádné události
 - Při cvičení si vyzkoušejte situace, kdy vás ohrožuje povodeň a lidé, na které se spoléháte, jsou k dispozici, a kdy k dispozici nejsou. Vyzkoušejte si, co dělat v případě, že vás ohrožuje povodeň a evakuaci při povodni na všech místech, kde se často vyskytujete.

Obrázek 3: Evakuační plán

- Tato cvičení vám pomůžou vytvořit realitě odpovídající model.
- Prvním krokem v přípravě evakuačního cvičení je stanovení únikového východu a únikových cest v budovách, kde se nacházíte.
- Své naslouchátko mějte vždy po ruce nebo vedle postele, na které ležíte.
- Před příchodem povodně umístěte důležité dokumenty, protézy a jiné osobní podpůrné vybavení na vyšší místo tak, aby je voda nemohla poškodit.
- Ujistěte se, že východ a evakuační dveře se otevírají ven.

- Připravte si **evakuační zavazadlo**:

- Krizová situace/mimořádná událost může nastat kdykoliv a kdekoliv a svým rychlým příchodem vám nemusí dát prostor pro to, abyste hledali nebo zajišťovali věci, které potřebujete. Připravte si evakuační zavazadlo, které bude vybaveno s ohledem na váš hendikep a bude obsahovat vybavu řešící vaše speciální potřeby a pro život podstatné nezbytnosti. Toto zavazadlo umístěte tam, kde pro vás bude snadno dostupné.

- **Doporučený obsah:** léky a lékařem předepsané doplňky, voda, sušené jídlo, nouzové kontakty, psané instrukce pro případ omezené schopnosti mluvit, svítilna a baterie, oblečení, píšťalka, přikrývka, aktuální fotografie členů rodiny, pracovní rukavice k odklizení trosek, maska a brýle proti prachu, náhradní klíče od automobilu a klíče od domu/bytu, lékárnička, hygienické potřeby, dětské jídlo, plenky, dětská láhev, dudlík, atd., kopii vašeho občanského průkazu, pero a zápisník, poznámky stručně uvádějící vaše potřeby a komunikační omezení.

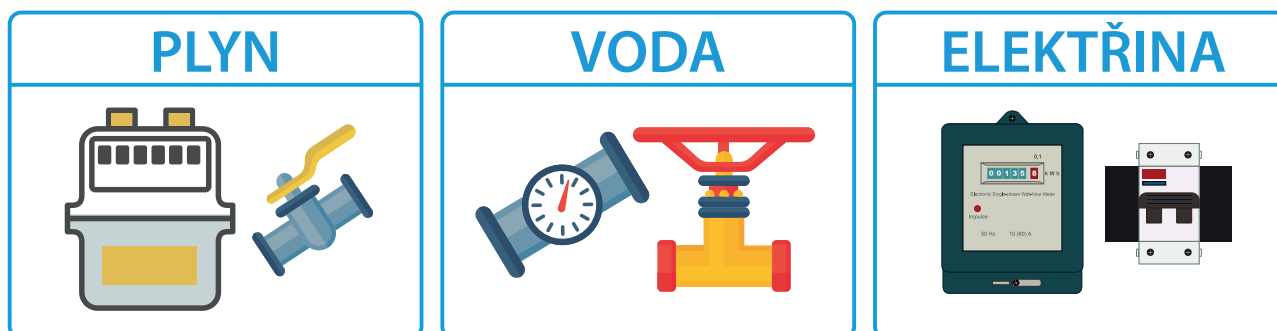
- **Specifické potřeby:** náhradní naslouchátko, baterie do naslouchátka, atd.

Toto vybavení je doporučeno. Vybavte si své evakuační zavazadlo sami podle vašich specifických potřeb.

- Kontrolujte vybavení svého evakuačního zavazadla pravidelně a v případě potřeby jej obnovte (voda, jídlo a baterie podle doby expirace, oblečení podle ročního období).
- Uchovávejte kopie důležitých dokumentů a osobní majetek, který by mohl být vodou zničen v pevnějších, igelitových sáčkích.
- Do vašeho evakuačního zavazadla přidejte kartičku, která vysvětluje vaše sluchové problémy a dá lidem návod, jak s vámi komunikovat. Na kartičce by měly být uvedeny jasné a stručné instrukce např. „Používám znakovou řeč“.
- Evakuační zavazadlo by mělo být dostatečně lehké, abyste jej mohli unést.
- Připravte si **Popis vašich zdravotních specifik**:
 - Připravte si popis vašich zdravotních specifik obsahující informace o úrovni vašich schopností a dovedností za běžných podmínek. Tento popis přidejte do svého evakuačního zavazadla.
- Zjistěte si, které hotely, azylové nebo evakuační centra v bezprostřední blízkosti nebo ve vzdálenějším prostředí jsou pro vás přístupné. Tato informace je důležitá v případě potřeby dočasného nouzového ubytování po krizové situaci/mimořádné události.
- Zjistěte si, kde v domácnosti máte hlavní uzávěry plynu a elektřiny a jak zastavit přívod plynu a elektřiny. Zajistěte, abyste k nim měli snadný přístup.

- Své naslouchátko umístěte na noc do krabičky, která je připevněna k vaší posteli. Když se v noci vzbudíte a jste v panice, máte svou pomůcku rychle po ruce.

- Zúčastněte se tréninkových programů zaměřených na zdolávání povodní. Absolvujte kurz první pomoci.
 - Pojistěte si domácnost a vaše nemovitosti proti povodním.
 - Pokud lze riziko povodně předvídat, zajistěte přízemní podlaží a vchody do budovy pomocí pytlů s pískem nebo jinými bariérami
 - Pokud máte v přízemí odpadní systém a záchody, ucpěte je dřevěnou ucpávkou.
 - **Vodící/asistenční zvířata a psi** nejsou jen společníci v každodenním životě, ale i v případě nebezpečí. Vodící/asistenční zvířata mohou pomoci při bezpečné evakuaci. Během evakuace mohou tyto zvířata hendikepovanou osobu vést.
 - Vodící psi mohou upozornit své majitele na alarmy, zvonící telefony, zvuky a varování.
 - Pokud máte vodící/asistenční zvíře:
 - Při vybavování vašeho evakuačního zavazadla berte v úvahu i potřeby svého zvířete a nezapomeňte připravit i vybavení pro něj.
 - Následující seznam obsahuje základní výbavu pro případ nouze pro vodící asistenční zvířata nebo domácí mazlíčky. Může se stát, že evakuace bude opravdu nezbytná, proto je nutné se přesvědčit, že evakuační zavazadlo je uloženo na přístupném místě a je dostatečně lehké.
- Vybavení nouzové sady pro zvířata:** dostatek lahvové vody, zvířecí jídlo, lžice, obojek a vodítko, popruhy, přikrývka a hračky, plastické sáčky, papírové utěrky, pytlíky, sterilní rukavice, kopie zvířecí dokumentace (informace o vlastníkovi, identifikační informace, dokumenty od veterináře), manuální otvírák konzerv, léky, které zvířata užívají, vitamíny, noviny, náhubek, masky (proti prachu a kouři), konzervy s jídlem a vodou, atd.
- Výše je uvedeno doporučené vybavení. Svou nouzovou sadu si můžete vybavit podle specifických potřeb vašeho zvířete.
 - Nezapomeňte kontrolovat a obnovovat vybavení sady. Kontrola by měla probíhat pravidelně, každých 6 měsíců.

Obrázek 5: Vybavení nouzové sady pro zvířata

- Berte v úvahu, že domácí mazlíčci a asistenční zvířata mohou být v případě ohrožení požárem zmatené, vystrašené nebo zraněné. Klec nebo nosítko pro vaše zvíře mějte nachystané v dostupném místě, abyste vaše zvířecí společníky byli schopni rychle přenést a evakuovat. Nenechávejte je v místě nebezpečí, které opouštíte.

BĚHEM POVODNĚ

- Když jste vystaveni riziku povodně:
 - Poslouchajte lokální stanici rádia a sledujte televizní programy, které uvádějí novinky a instrukce týkající se mimořádné události nebo krizové situace.
 - Pokud zjistíte nebo ucítíte, že uniká plyn, uzavřete plynový ventil nebo hlavní uzávěr plynu.
 - Pokud je nařízena evakuace vašeho domu, odpojte všechny elektronické přístroje, vypněte elektrické obvody a přívod plynu.

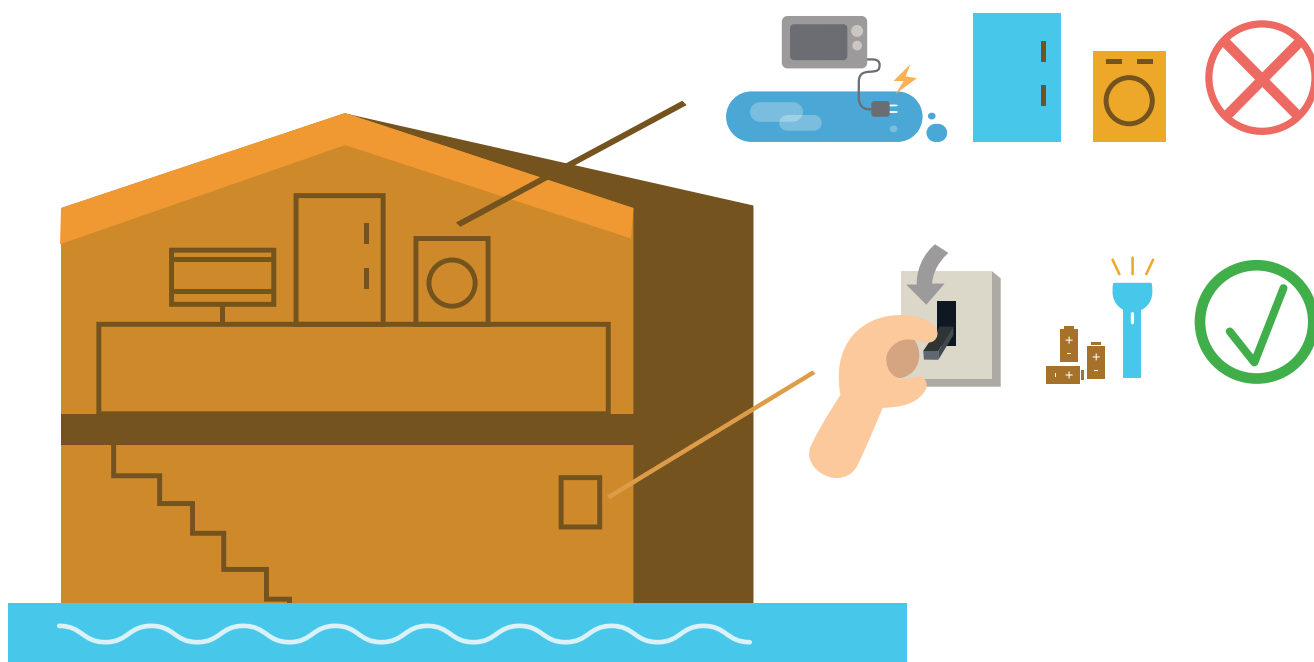
- Vypněte elektřinu pouze v případě, že ještě nehrozí povodeň a okolí pojistkové skříně je zcela suché.
- Jestliže vám v přívalové vodě zastaví auto a nelze nastartovat, ihned vystupujte a hledejte bezpečné místo.
- Pokud během povodně jedete autem, vyhněte se cestě, která je zatopena. Pamatujte, že většina úmrtí během povodní nastane utonutím v autě.
- V případě havárie, vyhledejte vyšší bod.
- Nezkoušejte vstupovat do přívalové vody, která začíná vtékat do přízemí nebo garáže.
- Nevstupujte do proudící vody.
- Pokud vám velitel zásahu nařídí, abyste nechodili ven, běžte do vyšších patér budovy a čekejte uprostřed budovy, dál od oken.

- Pokud jste při povodni venku, vyhněte se údolím, snažte se vyhledávat vyšší místa.
- Voda v úrovni vašich kotníků je dostatečně silná, aby vás povalila. Voda v úrovni vašich kolen je dostatečně silná, aby povalila dopravní prostředek. Proto nevstupujte do přívalové vody.

- Nepoužívejte elektronické přístroje a světlo v případě, že uniká plyn. Použijte svítilnu napájenou bateriemi.

- Pamatujte, že krátké vydatné srážky způsobují intenzivní náhlou povodeň a dlouhodobé srážky způsobují, že se řeky vylévají ze svých břehů.
- Místa jako dna řek, řeky, příkopy, údolí a kaňony jsou vydány napospas náhlým povodním. Nechodte do těchto míst.

PO POVODNI

- Vyhodnoťte situaci.
 - Zůstaňte klidní. Vyhodnoťte, do jaké míry jste postiženi povodní, jaký je váš zdravotní stav a situace okolo vás.
- Pokud nemůžete sehnat nikoho z lidí, z vašeho seznamu kontaktů pro případ nouze, obraťte se pro pomoc na jiné lidi.
 - Řekněte jim, že máte sluchové postižení.

- Jestliže je vaše obydlí zaplaveno, nepokoušejte se vypnout elektřinu. Opusťte urychleně dům podle instrukcí ve vašem krizovém plánu. Do domu zpětně nevstupujte, dokud nepomine bezprostřední ohrožení povodní. V případě řízené evakuace se řiďte pokyny velitele zásahu.
- Přesuňte se na místa nouzového setkání, které jste si naplánovali ve vašem krizovém plánu a čekejte na tomto místě.

- Dávejte pozor na případné potenciální nebezpečí, jakými jsou například díry, jámy a prohlubně, rozbité sklo a suť. Mohou se objevit po povodni.
- Dávejte pozor na schody a podlahy pokryté blátem. Mohou být kluzké.
- Pomocí komunikačních přístrojů, které máte ve svém evakuačním zavazadle, sledujte instrukce záchranářů.
- Pokud vaše pitná voda zapáchá nebo má divnou barvu, nepijte ji.
 - Nepoužívejte vodu, pokud nevíte, z jakého je zdroje.
 - Používejte balenou vodu.
- Povodňová voda sebou může táhnout i škodící hmyz a zvířata. Po odeznění povodně proto důkladně zkontrolujte, zda v místě vašeho působení, nejsou.

- Zkontrolujte míru poškození vašeho majetku. Při kontrole používejte svítilnu napájenou bateriemi a nepromokavé boty.
- Dbejte na to, aby každá věc, která přišla do kontaktu s vodou z povodně, byla před použitím umyta.
- Nechoďte, nevstupujte na břehy jezer ani břehy řek. V případě, že jste na dovolené, nevstupujte ani na břeh moře.
- Po odeznění povodně se mohou objevit sesuvy půdy, raději se vyhněte riskantním místům.
- Vyhněte se plynovému potrubí, elektrickým stožárům a vedení.